

Dürrin SÜER, Yrd. Doç. Dr.
Hikmet GÖKMEN, Yrd. Doç. Dr.
DEÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

BİR'den KIRKDOKUZ'a EGE MİMARLIK

Bölgesel bir dergi olarak 1991 yılında yayın hayatına başlayan ve on üç yıldır kesintisiz yayınlanan Ege Mimarlık 50. sayısına ulaştı. Meslek örgütü yayını olarak merkez tarafından hazırlanan Mimarlık dergisinin yanında, Ege Mimarlık yerel kimliği ile bir şube yayını olarak "ilk"tir. Bu özelliği daha sonra başka şube yayınlarının oluşmasına da örnek oluşturmuştur. Birinci sayıda yer alan "Başlarken" yazısında belirtildiği gibi derginin amacı, İzmir Şubesi'ne bağlı birimlerin bulunduğu yerleşmelerde yaşanan kentsel, çevresel, sosyal, kültürel sorunların mesleki açıdan tartışmaya açılması, önerilerin ortaya koyulduğu bir

sayı	forum	söyləsi	öğrencilerden	yapı tanıtım	kültür - sanat	kapaga ilişkin	olay	dosya	izmir'de mimarlık	felsefe	izmir'de zaman - mekan	dünya mimarlığından	okurlardan	elestri	Türkiye'nin gündemi	deneme	sinema	tartışma	inceleme	egitim - öğretim	yarışma	kentsel çevre sorunları	bir konu	Ege'de konut	makale	TMÖB	izmir'de kültür merkezleri	ekolojji	gezi	haberler	yapı teknolojisi	atölye	sözlük	panel			
1																																					
2																																					
3																																					
4																																					
5																																					
6																																					
7																																					
8																																					
9																																					
10																																					
11																																					
12																																					
13																																					
14																																					
15																																					
16																																					
17																																					
18																																					
19																																					
20																																					
21																																					
22																																					
23																																					
24																																					
25																																					
26																																					
27																																					
28																																					
29																																					
30																																					
31																																					
32																																					
33																																					
34																																					
35																																					
36																																					
37																																					
38																																					
39																																					
40																																					
41																																					
42																																					
43																																					
44																																					
45																																					
46																																					
47																																					
48																																					
49																																					

Tablo-1: Ege Mimarlık'ın yayınlanmış sayıları içindeki dergi bölümleri

Ege'de Konut / İzmir'de Kültür Merkezleri / Ege'de Zaman Mekan / Kent Belleği başlıkları bu odaklanmayı yansıtan özel bölümler olarak dergide yer almışlardır.

Bir konuyu farklı yönleriyle irdeleyen "Dosya" derginin ilk sayısından itibaren ve en fazla yer alan bölümüdür. 49 sayıda 38 dosya hazırlanmıştır (Tablo-2). Başlangıçta Yayın Kurulu tarafından ele alınan dosya konuları özellikle son dönemlerde, Gürhan Tümer, Özen Eyüce, Emel Kayın, Hikmet Gökmen, Dürrin Süer, Yasemin Sayar, Zehra Ersoy, Şeniz Çıkış, Gökhan Kutlu, Erdal Onur Diktaş, Ebru Türkdamar Diktaş gibi konu ile ilgili farklı kişilerin editörlüğünde hazırlanmıştır.

Dosya konuları içeriklerine göre gruplandırıldığında,

- İzmir üzerine; İzmir'de Mimarlık / Nerede Benim Kentim (Kemeraltı) / İzmir'de Mimarlık Eğitimi / İzmir ve Tiyatro / Planlama ve İzmir / Ticaret ve İzmir / İzmir Bütününde Narlıdere ve İnciraltı / İzmir'de Endüstri Yapıları / İzmir Konak Meydanı / Değişen Kentler – Değişen İzmir / İzmir'in Tarihsel Kent Mekanları İçin Yeni Vizyonlar başlıkları altında 11 dosya hazırlanmıştır.
- Tarihi çevre ve koruma üzerine ele alınan 4 dosya; Nerede Benim Kentim (Kemeraltı) / Mühürlenilen Zaman / Korumacılık Aykırı Söylemler - Aykırı Uygulamalar / İzmir'in Tarihsel Kent Mekanları İçin Yeni Vizyonlar'dır.
- Konut konusu; Ege'de konut / Konut / Frej Apartmanı Öyküsü / Kıyılar: Turizm, İkinci Konut ve Mimarlık / Mimarlar ve Konutları olarak 4 dosyada ele alınmıştır.
- Kent Planlama / Planlamada 1935-1950 Dönemi - İzmir / İzmir Bütününde Narlıdere ve İnciraltı başlıklarındaki 3 dosyada planlama ve kent sorunları irdelenmiştir.
- Mimarlık mesleğinin uygulama alanları ve ilgili disiplinlerle ilişkileri; Mimarlığın Eylem Alanları / Uluslararası Mimarların Türkiye'de Proje Uygulama Süreçleri / Değişen Mimarlık Pratiği / Yerel Yönetimler dosyalarında değerlendirilmiştir.
- İzmir'de Mimarlık Eğitimi / Eğitim / Mimarlık Eğitiminde Tasarım Stüdyolarına Farklı Yaklaşımlar başlıklarındaki 3 dosya İzmir'deki mimarlık eğitiminin gelişim sürecini ve eğitimdeki yeni eğilimleri ele alınmıştır.
- Yapı ve yapım teknolojilerini konu alan 3 dosya hazırlanmıştır. Mimarlıkta Çelik ve Cam Kullanımı / Aydınlatma / Bina Kabuğunda Çağdaş Değişimler başlıklarındaki bu dosyalar çağdaş malzemelerin ve teknolojilerin kullanımını farklı örnekler üzerinden tartışmaktadır.
- Yapı inceleme olarak; Cami / Konut / Meydanlar / Değişen Tüketim Alışkanlıkları ve Mekanları: Alışveriş Merkezleri başlıklı dosyalar ele alınmıştır. Bu dosyalar içerdikleri yapılarla yönelik, tarih, tasarım, teknoloji çalışmalarından oluşmaktadır.
- Mimarlık Tarihi kapsamında oluşturulan dosyalar; Mimarlıkta 1950 Kuşağı / Cumhuriyet Dönemi Türkiye Mimarlığı'dır.
- Mimar Sinan / Murat Erdim ve Mustafa Uz için Anma / Suyun Öte Yanı: Yunanistan dosyalarında özel konular ile Marji-

SAYI	DOSYA KONULARI
1	İzmir'de Mimarlık -1991
2	Mimar Sinan - 1991
3	Kent Planlama -1991
4	Nerede Benim Kentim (Kemeraltı) -1992
5	Mühürlenilen Zaman (Koruma) - 1992
6	Murat Erdim ve Mustafa Uz için Anma - 1992
7	
8	Mimarlığın Eylem Alanları - 1993
9	
10	İzmir'de Mimarlık Eğitimi -1993
11	İzmir ve Tiyatro - 1993
12	Yerel Yönetimler -1994
13	Ege'de Konut - 1994
14	Planlamada 1935-1950 Dönemi-İzmir -1995
15	İzmir'de Ticaret - 1995
16	İzmir Bütününde Narlıdere ve İzmir -1995
17	
18	
19	Frej Apartmanı Öyküsü - 1996
20	Cami - 1996
21	Eğitim -1996
22	Korumacılık: Aykırı Söylemler-Aykırı Uygulamalar - 1997
23	
24	Kıyılar: Turizm, İkinci Konut ve Mimarlık -1997
25	Suyun Öte Yanı: Yunanistan -1998
26	
27	Mimarlık'ta 1950 Kuşağı -1998
28	Konut -1998
29	
30	Cumhuriyet Dönemi Türkiye Mimarlığı -1999
31	İzmir'de Endüstri Yapıları -1999
32	Mimarlar ve Konutları -1999
33	
34	Meydanlar - 2000
35	İzmir Konak Meydanı - 2000
36	Uluslararası Mimarlık Uygulamaları Yabancı Mimarların Türkiye'de Proje Uygulama Süreçleri - 2000
37	Mimarlıkta Çelik ve Cam Kullanımı - 2001
38	Değişen Mimarlık Pratiği - 2001
39	Aydınlatma - 2001
40	Değişen Tüketim Alışkanlıkları ve Mekanları: Alışveriş Merkezleri - 2001
41	
42	Değişen Kentler - Değişen İzmir - 2002
43	İzmir'in Tarihsel Kent Mekanları İçin Yeni Vizyonlar - 2002
44	Değişen Bina Kabuğu ve Çağdaş Değişimler - 2002
45	Marjinal Mekanlar - 2003
46	
47	Mimarlık Eğitiminde Tasarım Stüdyolarına Farklı Yaklaşımlar - 2003
48	Yerel / Küresel: Küresel Pazarda Yereli Yeniden Düşünmek - 2003
49	

Tablo-2: Ege Mimarlık'ta ele alınan dosya konuları

nal Mekanlar / Yerel-Küresel Pazarda Yereli Yeniden Düşünmek dosyalarında da kavramsal içerikli konular ele alınmıştır.

Mimarlık öğrencilerinin de dergiyi tanımaları, izlemeleri amacıyla eğitime yönelik konu ve ürünlerin yayında yer alması hedeflenmiştir. Bu bağlamda kentte bulunan mimarlık okullarında yapılan öğrenci çalışmaları, öğrencilerin eğitim üzerine görüşleri, öğrencilerin organize ettiği Buluşma / Atölye / Yaz Okulu / TMÖB gibi aktivitelerin duyurulması ve değerlendirilmesine ilişkin yazılar hem öğrenciler/mimar adayları hem de konu ile ilgili kişiler tarafından ele alınarak yayınlanmıştır. Bu tür yazılar aracılığı ile mesleğin pratik alanı içinde bulunan mimarlarla mimarlık eğitimi arasında köprü oluşturulmuştur.

İzmir'deki yapı çevrenin oluşumuna katkı koyan mimarlarla, Hikmet Sivri Gökmen tarafından yapılan söyleşiler Profil başlığı altında yer almaktadır. Derginin 20. sayısından itibaren başlayan bu bölümde, sırasıyla Fahri Nişli, Faruk San, Reha Aysay, Ergun Unaran, Cavit Ölçer, Bedri Kökten, Melih Pekel, Güngör Kaftancı, Harbi Hotan, Doğan Tuna'nın kişisel ve mesleki yaşamları, mimari yaklaşımları, mimarlık ortamı üzerine değerlendirmeleri aktarılmıştır.

Yapı Teknolojisi / Teknoloji Malzeme / Yapım Teknolojisi / Deprem bölümleri altında yapı malzemeleri ve kullanımı, yalıtım, cephe sistemleri ve yapıım yöntemleri konularına değinen yazılar yer almıştır. 1999 Marmara depreminin ardından Ege Mimarlık bazı sayılarında Deprem başlığı altında bir bölüm oluşturularak konuyu gündemde tutmuştur.

Mimarlık ortamında tarihi çevre bilincini oluşturmak amacıyla yapılan eylemler/çalışmalar paralelinde, derginin içeriğinde de Koruma / Restorasyon / Rölöve Analiz / Yenileme / Belleğimizden / Geçmişin İzinde bölümlerinde İzmir (Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Rölövesi, Kemeraltı Ali Paşa Meydanı Düzenlemesi vb.) ve Ege Bölgesi'nde (Aydın Cemal Bey Hamamı, Uşak Yörük Evi Rölövesi, Çeşme Belediyesi Restorasyonu vb.) yapılmış çalışmalara yer verilmiştir.

Yapı ve Proje Tanıtımı bölümlerinde, çoğunluğu İzmir ve yakın çevresinde uygulanmış ya da projelendirilmiş, çeşitli işlevlerdeki yeni ve yenilenmiş örnekler tanıtılmıştır. Ayrıca, Yapı Eleştiri bölümünde yayın kurulu üyelerinden Ahmet Eyüce, Gürhan Tümer, Burak Altınışık, Erdal Onur Diktaş tarafından bazı örnekler ele alınmıştır.

Mimarlık alanında proje elde etme yöntemlerinden biri de yarışmalardır. Bu doğrultuda İzmir kenti ve Ege Bölgesindeki projeler için düzenlenen ulusal ve uluslararası yarışmalara dergide yer verilmiştir. Yarışma bölümünde, Aydın Belediye Sarayı ve Çevre Düzenlemesi Mimari Proje Yarışması, Karşıyaka Zübeyde Hanım Kültür ve Sanat Merkezi, Tariş Genel Müdürlük Hizmet Binası, Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminali Proje Yarışması, İzmir Adnan Saygun Sanat Merkezi Sınırlı Çağrılı Mimari Proje Yarışması, İzmir Liman Bölgesi İçin Kentsel Tasarım Uluslararası Fikir Yarışması, İzmir Konak Belediyesi Yeşilyurt Spor Kompleksi Mimari Proje Yarışması yayınlanmıştır.

Yayın kurulu üyesi Sevgi Molva tarafından düzenlenen Kültür-Sanat bölümünde ise resim, karikatür, edebiyat gibi alanlarda

da etkinlik gösteren mimarların (Bedri Kökten, Nafi Çil, Gürhan Tümer, Tufan Arkayın, Eray Özbek, Ayşe Tatari, Deniz Dokgöz, Harbi Hotan, Güven İncirlioğlu, Kamuran Çizer, Ahmet Bilgin) yanı sıra, farklı alanlardaki sanatçıların (Güven Zeyrek, Bingül Başarır, Adem Genç, Namık Arkun, Yavuz Seçkin, Dünder Cengiz, Cuma Ocaklı, Nafia Çalımlioğlu, Yüksel Uslay, Sevim Çizer, Mehmet Koştumoğlu, Ayşegül Öneren, Aynur Okay, Ali Yaldır, Mehmet Eroğlu, Serdar Leblebici, Necmettin Özlü, Uğur Belger, Metin Çakmakçı) yaşamları ve çalışmaları tanıtılmıştır.

Dünya mimarlığının gündeminde yer alan EXPO 2000 / Hannover Fuarı / Any Time gibi uluslararası buluşmalar ve Frank Lloyd Wright, Alvar Alto gibi mimarlık tarihinde yer tutan önemli mimarların tasarım yaklaşımları, eserleri dergi kapsamında ele alınmıştır.

Ege Mimarlık, Odanın merkezi politikaları doğrultusunda demokrasi ve mesleki mücadelenin yer aldığı bir platform olmuştur. Bu bağlamda Olay ve Forum bölümlerinde; bölgedeki güncel ve önemli olaylar ya da etkinliklere –Kültürpark, Karşıyaka İnsan Hakları Parkı, Pamukkale, Kemeraltı, Foça, Konak Galleria, KİT arsalarının satışı, İzmir Hafif Raylı Sistem, Kordon Yolu, Yapı Denetimi, Deprem Yönetmeliği gibi- yönelik bilgilendirme ve değerlendirmelerle birlikte, çeşitli konu veya konular üzerinde değişik görüşlere yer verilmiştir. Bu bölümlerde ele alınan konular, Okurlardan / Görüş / Okur Mektubu / Haberler / Basından / Güncel / Türkiye'nin Gündemi başlıkları altındaki haber ve yorumlarla da desteklenmiştir.

Mimar ve farklı disiplinlerdeki uzmanların değişik konulardaki görüşleri Serbest Makale, şube ve temsilcilik etkinlikleri de Bülten bölümünde yayınlanmıştır. Bir Mimar / Söyleşi / Kapağa İlişkin / Felsefe / İnceleme / Araştırma / Deneme / Tartışma / Kentsel Çevre Sorunları / Bir Konu / Ekoloji / Gezi / Sözlük / Panel / Bir Başka Mimarlık / Yayın Tanıtım / Mimarlık ve Yaşam / Kentsel Tasarım / Yapı Tipolojisi gibi dergide sürekliliği bulunmayan bölümlerde de gündemde yer tutan konular veya bazı spesifik çalışmalar yayınlanmıştır.

Yukarıdaki saptamalar sonucunda, derginin başlangıçta hedeflediği doğrultuda bölge ve kentteki mesleki konuları ön planda tutan yerel kimliğini sürdürdüğü söylenebilir. Bunun yanında dergi ülke ve dünya gündemini de içeriğine taşımaktadır. Özellikle son dönemlerde yayınlanan serbest makale ve dosyalar, küresel bağlamda tartışılan kuramsal konuları yerel örnekler üzerinden işleyerek ele almaktadır. Derginin bu kurgusu ve kimliği, onun hem yereli araştıran / belgeleyen yönünü, hem de ulusal platformda günceli izleyen / tartışan / sorgulayan yapısını yansıtmaktadır. ■